

Församlingsinstruktion

Herrljungabygdens

Församling

2021

Innehållsförteckning

Teologisk grundsyn och identitet	3
Omvärldsbeskrivning	4
Omvärldsbeskrivning barn	5
Ekumenik	5
Andra trosuppfattningar	5
Herrljungabygdens församling	5
Analys	6
Barnkonsekvensanalys	7
Pastorala programmet	7
Gudstjänst	8
Barn och familj	9
Ungdom och konfirmand	9
Mitt i livet	9
Äldre	9
Undervisning	10
Barn och familj	10
Ungdom och konfirmand	10
Mitt i livet	11
Äldre	11
Diakoni	11
Barn och familj, ungdom och konfirmand	12
Mitt i livet	12
Äldre	12

Mission	12
Barn och familj, ungdom och konfirmand	13
Mitt i livet och äldre	13
Kyrkobyggnader som stöd för den grundläggande uppgiften	13
Domkapitlets regler	14
Utvecklingsområden	14

10 13

Teologisk grundsyn och identitet

Herrljungabygdens församling är en del av Svenska kyrkan, som är ett evangelisk Lutherskt trossamfund. Genom kyrkornas världsråd och Sveriges kristna råd är Herrljungabygdens församling också en del av ett ekumeniskt sammanhang. Med det världsvida begreppet blir den lokala församlingen en del av något större.

Kyrkan är Kristi kropp på jorden (1 Kor. 12:12-31) och församlingen är det lokala uttrycket för vad kyrkan är i ett mer avgränsat perspektiv. Kyrkan, liksom församlingen består av många delar, det vill säga personer som var för sig eller tillsammans har olika funktioner som kompletterar varandra. Aposteln Paulus uttrycker detta med orden "Alla är ni ett i Kristus" (Gal. 5:28) och "Bär varandras bördor så uppfyller ni Kristi lag" (Gal. 6:2).

Lokalt brukar de som regelbundet firar gudstjänst i en och samma kyrka ibland kallas för den gudstjänstfirande församlingen, men församlingstanken sträcker sig längre än så. I Svenska kyrkan finns en grundläggande tanke att alla kyrkotillhöriga är församlingen i ett större perspektiv. I församlingens gemenskap finns det en rik variation på uttryckssätt för den kristna tron som förenas genom trosbekännelsen. Uppdraget från Kyrkomötet är också att som kyrka ha ett pastoralt ansvar för alla som bor och vistas inom det geografiska området som definieras som församling.

Skara stifts vision att "Tala tydligt om Jesus i ord och handling" blir vägledande i sättet att tolka missionsbefallningen:

"Genom glädje, öppenhet och
delaktighet vill vi i ord och handling
synliggöra Guds kärlek".

(Herrljungabygdens församlings vision)

Församlingen ska vara en naturlig del av samhället, en öppen kyrka som tar ansvar för det sammanhang där kyrkan finns. Jesu liknelse om surdegen som syrar hela brödet (Matt 13:33) är en bra bild på hur evangeliet genom kyrkans närvaro är en kraft i samhället och i människors liv.

Svenska kyrkan ska vara en inkluderande kyrka där alla; oavsett kön, etnicitet, funktionsvariation, social status, religiös tillhörighet och sexuell läggning är omslutna av Guds kärlek och nåd. Människors lika värde är en central fråga i Jesu verksamhet, där människor som stod utanför och räknades som mindre värda blev särskilt föremål för Jesu omsorg. Det är viktigt att alla ska känna sig trygga och välkomna i kyrkans gemenskap och att den mångfald av människor som finns i våra olika verksamheter speglar detta och ses som en tillgång. Kärlek, respekt och människors lika värde är grundstenar i kristen tro som Herrljungabygdens församling ska stå upp för.

Barnen har en viktig plats i församlingen. Därför vill Herrljungabygdens församling sätta barnens bästa i främsta rummet. Barnens roll i bibeln tar sig flera uttryck där Gud synliggör barn och unga. Jesus använder barnet som en förebild för att förstå relationen till Gud och andra människor. I Luk. 18: 15-17 ger Jesus ett exempel med orden "Låt barnen komma till mig och hindra dem inte. Guds rike tillhör sådana som de. Sannerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn, han kommer aldrig dit in".

Uppdraget att vara kyrka tar sin utgångspunkt i missionsbefallningen från Matteus och Markus evangelium. Jesus säger: "Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla

folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut” (Matt. 28:18-20). Församlingen har också ett ansvar för hela skapelsen och alla som lever i den. Grunden för kyrkans uppdrag är skapelseberättelsen och Jesus ord: “Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen” (Mark 16:15).

Omvärldsbeskrivning

Herrljunga kommun är en vidsträckt landsbygdskommun med ett näringsliv som traditionellt domineras av tillverkningsindustri. På andra plats kommer jord- och skogsbruk tillsammans med byggsektorn. Transport och handel kommer därefter. I kommunen finns två större tätorter, Herrljunga och Ljung/Annelund. Herrljunga är den största tätorten och centralort. Drygt hälften av invånarna bor i de båda större tätorterna, resterande bor i mindre orter eller på landsbygden. Kommunen har ca 9450 invånare och 12 % av befolkningen är utrikesfödda. Åldersstrukturen är i genomsnitt något äldre än i riket. Befolkningsökningen är låg och antalet invånare har i stort sett varit oförändrad det senaste decenniet. Prognosen fram till 2027 visar en ökning framför allt i befolkningskategorin 0-19 år och 65+ och äldre. Kategorin 20-64 år förväntas öka marginellt. Det finns en större grupp med finsk bakgrund sedan lång tid tillbaka. På senare år har också andra nationaliteter tillkommit.

Största privata arbetsgivaren är IMI. Den offentliga sektorn är dock den största arbetsgivaren. Näringslivet i Herrljunga har en industri med stor betydelse. Då få ungdomar som utbildar sig flyttar tillbaka till kommunen påverkar det utbildningsnivån och medelinkomsten som blir låg i jämförelse med hela riket. Arbetslösheten är låg och företagsklimatet är gott. Andelen företagare ligger något över rikets genomsnitt. En viktig del av företagandet är jord- och skogsbruk. Många lantbruk går i arv vilket skapar en miljö av tradition och trygghet då många känner varandra och hjälps åt. Genom en mångfald av besöksmål är besöksnäringen en bransch som växer och förväntas öka i betydelse.

Det sker en stor ut och inpendling till, från och genom Herrljunga kommun. Järnvägen är viktig då den bidrar till att människor pendlar, men det sker också en stor pendling med andra färdmedel. Inom kommunen är tillgången till kollektivtrafik begränsad vilket gör att invånarna utanför de större tätorterna till stor del är hänvisade till att förflytta sig med bil. Herrljunga ligger långt fram i utbyggnad av fibernät och har därmed bra tillgång till en digital infrastruktur.

Det finns ett rikt föreningsliv med bland annat idrottsföreningar, pensionärsföreningar, hembygdsföreningar, aktiva byalag, trossamfund, föreningar inom kultur och musikliv, m.fl. Det aktiva föreningslivet präglas av engagemang och handlingskraft. Kulturlivet berikas med ett flertal hembygdsgräddor och hembygdsstugor, medeltida kyrkor och fornlämningar. Genom kulturlandskapet löper två pilgrimsleder, S:t Olofsleden och Elisabeth Hesselbladsleden samt ett flertal andra vandringsleder, cykelvägar och motionsslingor. Områden för rekreation ligger i direkt anslutning till tätorterna.

I det stora hela mår de allra flesta gott och kommunen präglas av en god livskvalitet. Herrljunga är generellt sett inte en socialt utsatt kommun, men andelen som försörjs med sociala ersättningar och bidrag är relativt hög vilket antyder en viss socioekonomisk utsatthet. Ohälsotalen bland vuxna är höga i Herrljunga kommun. Dessa sänks av faktorer som låg utbildningsnivå och låg medelinkomst. Andelen långtidssjukskrivningar är hög i förhållande till riksgenomsnittet och som i hela riket är kvinnor överrepresenterade i denna grupp. Kvinnor har också en överrepresentation i statistiken vad det gäller psykisk ohälsa men speglar i stort det som är riksgenomsnittet medan statistiken för män visar på något lägre siffror vad gäller psykisk ohälsa. De allra flesta som bor i kommunen uppger att de känner sig trygga enligt de undersökningar som genomförts. Brottsligheten har ökat från en tidigare låg nivå och ligger idag i linje med riket.

Omvärldsbeskrivning barn

Av de 2019 barn och ungdomar (0-19 år) som är folkbokförda i Herrljunga kommun är drygt hälften folkbokförda på landsbygden. Enligt SCB beräknas personer upp till 19 år öka med 205 personer fram till 2027. Siffran motsvarar ca 9 %. Av antalet barn och ungdomar (0-18 år) tillhör drygt hälften Svenska kyrkan.

Flera kommunala förskolor, föräldrakooperativ samt annan pedagogisk omsorg och låg- mellanstadieskolor är fördelade i hela kommunen. Det finns grundsärskola, högstadium och ett gymnasium i Herrljunga tätort. De som bor nära kommungränserna kan välja att gå åk 7-9 och gymnasium på andra orter. Skolskjutsar erbjuds för de elever som bor på landsbygden i form av buss, tåg och skoltaxi. Fritids erbjuds på alla låg- och mellanstadieskolor och för högstadieelever finns en kommunal fritidsgård i Herrljunga. Kulturskolan erbjuder musikundervisning för barn och vuxna. Föreningslivet är utbrett, mer än hälften av alla ungdomar i åk 7-9 deltar i någon förening eller organiserad verksamhet, med betoning på idrott.

Familjecentralen, MVC och BVC ser ett ökat behov av stöd hos föräldrar och familjer. Det bekräftas av den socioekonomiska utsatthet som tidigare antytts i omvärldsbeskrivningen, och som också syns i barnfamiljerna. En grupp som utmärker sig är ensamstående föräldrar med hemmavarande barn. Bland unga i Sverige ökar den psykiska ohälsan, vilket också avspeglar sig i Herrljunga kommun. Flickorna är överrepresenterade.

Andelen elever i åk 9 som någon gång druckit alkohol har minskat de senaste åren och andelen narkotikaanvändare på gymnasiet har ökat något. Andelen unga som är lagförda för brott har ökat från en tidigare låg nivå. Det finns ett trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete som benämns SSPF, en samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och föreningsliv.

Ekumenik

I Herrljungabygden finns flera kyrkor som tillhör Ekumeniakyrkan och två som tillhör Pingstkyrkan. Frikyrkorörelsen spelar en stor roll i kommunen. I Alboga finns en katolsk gemenskap med ett kapell. Det ekumeniska rådet i Herrljunga (HER) är en mötesplats för samtal och samordning.

Andra trosuppfattningar

Inga andra än kristna religiösa sammanslutningar finns på orten. Genom invandring och flyktmottagande har kommunen framför allt ett flertal muslimer. I det integrationsarbete kyrkan bedriver finns även ortodoxa kristna. Det finns andra trosbekännare men dess omfattning är inte känd.

Herrljungabygdens församling

Herrljungabygdens församling och Herrljunga kommun sammanfaller geografiskt. Av kommunens 9450 invånare är ca 62 % medlemmar i Svenska kyrkan år 2020. Av dessa är andelen som bor i Herrljunga tätort 41 % och i Ljung/Annelund (Hov) 23 %. Övriga är fördelade på mindre orter och på landsbygd. Från 2016-2019 har antalet kyrkotillhöriga minskat med 406 personer. Prognosen för 2020-2023 visar på en minskning av kyrkotillhöriga med 351 personer.

Församlingen äger 21 kyrkor och ett kapell. Dessutom finns ett begravningskapell, administrationsbyggnad, två kyrkans hus och ett församlingshem.

Analys

I en vidsträckt församling med många kyrkor blir utmaningen att på ett ansvarsfullt sätt skapa ett levande gudstjänstliv för alla. Barn och ungas engagemang i gudstjänsten behöver prioriteras. När kyrkotillhöriga minskar i antal behöver gudstjänsten kommunicera med omvärlden på ett tidsenligt och trovärdigt sätt. Avstånd och infrastruktur skapar problem vilket bör vägas in i samtalen kring gudstjänstfirandet. Åldersstrukturen visar på en övervikt för de äldre. Det skapar frågor om hur vi ska möta denna grupp när de traditionella gruppverksamheterna inte längre blir tillgängliga för dem.

Drygt hälften av barn och unga 0-18 år är kyrkotillhöriga. Barn- och ungdomar är kyrkans nutid och framtid. Därför är det nödvändigt att bygga relationer, hitta former och ett språk som är relevant för dem. Nästan hälften av alla barn och unga bor på landsbygden vilket bör beaktas i planeringen av barn- och ungdomsverksamheten. Det finns ett ökat behov av stöd för föräldrar som framgår av omvärldsbeskrivningen.

Frågan väcks om hur församlingen når fram till olika målgrupper, exempelvis barn och ungdomar som inte är tillgängliga för tryckta medier i samma utsträckning som en något äldre målgrupp. För att kommunicera på ett trovärdigt sätt behöver det arbetas lokalt med kommunikationen inom den egna verksamheten, men också externt med det omgivande samhället.

Gruppen utrikesfödda i kommunen utgör ca 12 %. Det väcker frågor om hur församlingen kan vara en del i integrationsarbetet. Frågan om samverkan med andra föreningar och organisationer bör beaktas i samtalen kring integration.

Föreningslivet betyder mycket i kommunen och skapar möjligheter till att samverka kring ett flertal frågor som berör både unga och äldre. Vandringsleder och pilgrimsleder erbjuder naturliga arenor för att möta människor i alla åldrar. Det rika utbudet av hembygdsföreningar och andra kulturaktörer skapar goda förutsättningar för samverkan. Här finns en utvecklingspotential.

Många människor i kommunen har det bra, men allt för många ryms inom de höga ohälsotalen. En ökad psykisk ohälsa är en del av vår moderna samhällsstruktur. Olika former av utanförskap sätter uppdraget på prov. Krisen kan ha många olika uttryck, den kan uppstå på både ett personligt och samhälleligt plan. När samhället brister och inte räcker till utmanas kyrkan. För att se, möta och synliggöra den enskildes och olika gruppers behov, är samverkan med andra aktörer i samhället, som kommun, myndigheter, föreningar, samfund och näringsliv viktig.

Freds- och hjälparbete har sin grund i teologin och är därför en viktig uppgift för kyrkan. Uppdraget är också att förvalta och värna om vår livsmiljö. I samverkan med andra goda krafter kan kyrkan vara med och påverka arbetet för en bättre och mer hälsosam miljö.

På grund av många utträden samt att färre döps och konfirmeras minskar antalet kyrkotillhöriga. Detta betyder minskade intäkter vilket gör det nödvändigt att hushålla med resurserna. Församlingen behöver nå nya medlemmar och vårda de medlemmar som redan finns, samt sträva efter mångfald och att vara en inkluderande kyrka. Barn och ungdomar, samt människor "mitt i livet" är åldersgrupper som församlingen vill nå i högre utsträckning.

Barnkonsekvensanalys

”Det är jättespännande i kyrkan”

(Barn 4 år)

Barnen har en särställning i den kristna tron och detta synliggörs i Herrljungabygdens församlingsinstruktion. I alla beslut som fattas i Kyrkorådet och Kyrkofullmäktige ska ett barnperspektiv beaktas. Inför arbetet med församlingsinstruktionen har det också förts samtal med barn och unga om hur de ser på verksamheten. Församlingsinstruktionen har ett tydligt barnperspektiv och lyfter fram barnens behov och frågor utifrån FN:s Barnkonvention. Barnkonventionen förbjuder diskriminering, förordar barnens rätt till liv och utveckling, att barnets bästa sätts i främsta rummet samt värnar barnens rätt att komma till tals.

I Herrljungabygdens församling ska alla barn och ungdomar känna sig välkomna, trygga och kärleksfullt bemötta. Utifrån sina förutsättningar och ålder ska det finnas utrymme till mötesplatser och gudstjänster som inkluderar dem i församlingen. I samtal med barn och ungdomar från våra verksamheter återkommer språk, längd och utformning av gudstjänsten som ett hinder för att känna delaktighet. Ungdomarna uttrycker vikten av att få ha sin plats i församlingen för sin egen skull och inte för att visa upp sig på grund av andras förväntan. En idé de vill testa är att själva vara delaktiga i utformningen och nämner gudstjänst med mycket musik som en bro mellan generationerna.

”Här behöver jag inte göra mig till för att passa in”

(Ung ledare)

Att tala tro på ett sätt som inbjuder barn och ungdomar behöver ständig aktualisering och förnyelse utan att tappa sin historia eller sitt syfte.

Utsatthet och nöd finns i alla åldrar och i alla olika typer av familjer. All personal som möter barn och ungdomar behöver vara uppmärksamma för att kunna erbjuda rätt stöd och hjälp. Ingen ska heller behöva avstå aktiviteter eller känna utanförskap på grund av ekonomiska skäl.

Pastorala programmet

Det pastorala programmet beskriver hur Herrljungabygdens församling vill vara kyrka och ser på ansvaret att fullgöra och utveckla uppgiften i den miljö och i det samhälle där kyrkan finns. Det har formats av omvärldsbeskrivningen, den teologiska grundsynen, och av de prioriterade områdena som är barn och ungdom samt gudstjänst. Dispositionen bygger på församlingens grundläggande uppgift och har delats in i målgrupperna Barn 0-12 år och familj, Ungdom 13-25 år och konfirmand, Mitt i livet som riktar sig till människor från 26 år och uppåt samt Äldre.

Kyrkorådet har tillsammans med kyrkoherden ansvar för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd (Kyrkoordningen 4 kap. § 2f). Kyrkoherden leder och samordnar all verksamhet. En verksamhetsplan skall upprättas årligen utifrån församlingsinstruktionens övergripande målskrivningar. För att skapa delaktighet och engagemang finns det verksamhetsråd. Verksamhetsrådets uppgift är att vara delaktiga i planeringen av gudstjänster, vuxenverksamhet, ideellt medarbetarskap och lokal ekumenik. För att vara en trovärdig församling behöver anställda, förtroendevalda och ideella samverka.

Ambitionen är att glädje, öppenhet och delaktighet får prägla hela verksamheten. Genom att människors erfarenheter, kunskap och kompetens kommer till användning ges utrymme till att gemensamt bidra till församlingens verksamhet och tillväxt. Ett meningsfullt ideellt engagemang i ett sammanhang där man trivs, är sedd och tagen i anspråk kan bli en väg in i församlingen. Eftersträvansvärt är en mångfald bland ideella medarbetare som rör sig över kultur- och generationsgränser men även efter en mångfald av uppgifter. Det ska vara lätt att hitta sin uppgift, ingen uppgift är för liten. Det som kännetecknar en ideell medarbetare är att hen har ett återkommande eller tidsbegränsat uppdrag som sträcker sig mer än över ett enskilt tillfälle. De som engagerar sig ideellt ska ha möjlighet till utbildning och vid mer kontinuerligt ansvar ska en uppdragsbeskrivning upprättas. Det finns en handlingsplan för arbetet med ideella medarbetare. Att arbeta ideellt kan vara ett sätt att växa i och gestalta tron.

Herrljungabygdens församling vill vara en rekryterande miljö som stimulerar till ansvarstagande och växande. Församlingen bör vara en oas mitt i livet som erbjuder frid, eftertanke, möten med Gud och en bärande gemenskap. Med detta som grund ska församlingen också vara en verksam kraft i det omgivande samhället. Församlingen vill sträva efter att höja medvetenheten om ett diakonalt förhållningssätt, vilket bör genomsyra all verksamhet. I ett diakonalt förhållningssätt finns ömsesidighet och respekt för människans lika värde. Det är viktigt att stärka människors tro på sig själva och sin förmåga. I mötet med barn och föräldrar, ungdomar, konfirmander, människor "mitt i livet" och äldre är det bra att ha "diakonala glasögon" för att se behov. Församlingen vill värna tanken om att diakoni är alla kristnas uppdrag.

Gudstjänst

I församlingen är gudstjänsten hjärtat, ett trons hem. Gudstjänsten är den synliga mötesplatsen mellan Gud och människa där församlingen manifesteras. I gudstjänsten gestaltas den kristna trons gemenskap och mysterium som handlar om att Gud är närvarande som en skapande och livgivande kraft i varje enskild människas liv. I nya testamentet betonas vikten av att samlas till en kristen gemenskap där bön, lovsång, samtal, undervisning och sakramenten är centrala delar. Paulus skriver i Kolosserbrevet 3:16: "Lär och vägled varandra, med psalmer, hymner och andlig sång i kraft av nåden och sjung Guds lov i era hjärtan". I gudstjänsten får människan växa, lämna av det som tynger, bära varandra och bäras av Gud. Gudstjänst är ett utvecklingsområde.

Församlingen vill arbeta med gudstjänstutveckling och nå en målgrupp som söker ett språk för sin tro och sitt liv, och som finns både i och utanför kyrkans ordinarie verksamhet. Gudstjänst som knyter an till levd erfarenhet blir en brygga till livet utanför gudstjänstrummet. Målet är att gudstjänsten får bli en oas mitt i livet som erbjuder glädje, frid, eftertanke, möten med Gud och en bärande gemenskap. Ett regelbundet gudstjänstliv på några platser i församlingen bidrar till tillfällen där djupare relationer kan skapas, inte minst vid kyrkkaffet. Ibland kan gudstjänster med olika teman skapa unika möjligheter för att öppet möta särskilda frågor eller svara mot speciella behov. I ett digitaliserat samhälle är internet, sociala medier och hemsidan en plattform även för digitala andakter och gudstjänster. Webbaserade gudstjänster kan vara en lösning på brister i infrastrukturen.

Att mötas över åldersgränser är ett mål för att tillsammans känna gemenskap och glädje. Barn och ungdom skall vara en naturlig del i den ordinarie gudstjänsten. Musik och sång ger dynamik i gudstjänsten och bidrar till glädje och delaktighet. Den är också ett redskap till att tolka livsfrågorna och den kristna tron. Det är eftersträvansvärt med låga trösklar in i kyrkan och att arbetet med gudstjänster präglas av öppenhet. Församlingen har också gudstjänster på finska.

De kyrkliga handlingarna dop, vigsel och begravning är betydelsefulla delar av gudstjänstlivet. Vid dessa tillfällen möter kyrkan människor i livsavgörande situationer. Det ställer krav på alla som

tjänstgör vid dessa tillfällen. Varje sådan handling ska föregås av förberedande samtal av tjänstgörande präst och bör i möjligaste mån följas upp. De kyrkliga handlingarna och sakramenten är riter där möjligheter ges att genom symbolhandlingar uttrycka tro och tolka livsfrågor. Sakramenten förmedlar Guds nåd på ett särskilt sätt. I dopet sker inlemmandet i Kristi kropp, Kyrkan. I nattvarden sker mötet mellan det gudomliga och mänskliga, mottagandet av nåden och Kristus. Detta är grundläggande för den kristna tron.

I församlingen skall det firas minst en huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag, samt minst en huvudgudstjänst med nattvard varje söndag. Det ska också firas vardagsmässan en veckokväll i veckan. Målsättningen är att på sikt göra mässan mer tillgänglig och accepterad. Mässans mysterium och nattvarden sakrament är en viktig del av gudstjänstens essens. Lokal samverkan finns med Ekumeniakyrkans och Pingstkyrkans församlingar genom ekumeniska gudstjänster. Några av de ortodox kristna deltar i de lokala kyrkornas gudstjänstliv och åker till större tätorter där deras kyrkor finns representerade.

Barn och familj

Profilerade gudstjänstformer som barn och familj känner sig hemma med och som möter deras behov skapar engagemang och delaktighet. Sång, musik och drama är betydelsefulla uttryck för denna målgrupp. Det är viktigt att både medarbetare och representanter för målgruppen är delaktiga i utformning och genomförande. Dessa gudstjänster engagerar många åldersgrupper därför är det viktigt att det är hela församlingens angelägenhet. Detta bör avspeglas i förberedelse och ansvarstagande. Gudstjänster förlagda på olika platser i församlingen kan skapa närhet till barn och familjer. Digitala medier kan vara ett komplement i ambitionen att nå flera barn och familjer.

Ungdom och konfirmand

Församlingen vill uppmuntra till gudstjänster som möter ungdomars behov och som de själva får vara med att utforma. Med profilerade gudstjänster kan musik och andra uttrycksformer få mer plats. Eftersom hälften av alla barn och unga bor på landsbygden bör gudstjänster för ungdomar finnas på olika platser i församlingen. Som ett komplement till den fysiska gudstjänsten vill församlingen arbeta med digitala medier, inte minst när det gäller gudstjänst för konfirmander. Genom att låta ungdomarna vara delaktiga kan en rekryterande miljö skapas som stimulerar till ansvarstagande och växande.

Mitt i livet

För den som befinner sig "mitt i livet" är troligtvis innehåll och relevans viktigare än den geografiska platsen. Gudstjänsten bör relatera till vardagens verklighet och vara en plats för vila och eftertanke. Genom att inbjuda till delaktighet och utformning av gudstjänsten kan församlingen möta de frågor som är aktuella för målgruppen.

Med alternativa gudstjänstformer som t.ex. retreatar och pilgrimsvandringar kan mötesplatser och rastplatser för människor "mitt i livet" skapas. De flesta vandringar och retreatar omfattar bön, samtal och tystnad samt avslutas med en mässa.

Äldre

För den äldre målgruppen är tradition och den lokala kyrkan viktig. Därför är det angeläget att finna former för gemenskap också i det lokala sammanhanget. Detta kan ske med enklare gudstjänster eller andakter som kan ledas inte bara av anställda utan också av ideella. För den äldre målgruppen bör samäkning eller kyrkskjutsar tänkas in för att möjliggöra gudstjänstgemenskap. Genom att förlägga

gudstjänster till äldreboenden och servicehus kan kyrkan finnas även där. Herrljungabygdens församling skall erbjuda gudstjänster för den finskspråkiga delen av församlingen.

När digitaliserade gudstjänster genomförs bör det beaktas att äldre ofta har en lägre digital kompetens. Eftersom digitalisering kan medföra utanförskap är gemenskap och mänskliga möten av största vikt.

Undervisning

Herrljungabygdens församling har till uppgift att stödja, undervisa och erbjuda gemenskap på kristen grund. Undervisning intar en central roll i Jesu uppgift, i sitt sätt att undervisa var Jesus en förnyare. I den urkristna församlingen läggs stor vikt vid undervisning, vilket omnämns i Apostlagärningarna och Paulus brev. En undervisande församling som vågar förnyas och finna nya vägar för sin undervisning är en levande kyrka. Svenska kyrkans nationella nivå, Skara stift och studieförbundet Sensus är en resurs i utbildningsuppdraget och kompetensutvecklingen. Att skapa intresse och bygga relationer som öppnar vägar för samtal om tro, där var och en får växa utifrån sina förutsättningar är viktigt. Musik och sångtexter kan vara en hjälp att tolka tro och livsfrågor.

Det finns ett större antal ideella ledare i församlingsverksamheten. För att ge dem förutsättningar att växa genom ansvar, utvecklas i sitt ledarskap och känna glädje i sitt uppdrag skall arbetet med och utbildning av ideella ledare inom såväl gudstjänst, undervisning och diakoni uppmuntras. Språkcaféet som drivs av internationella gruppen och till stor del bygger på ett ideellt engagemang är ett viktigt bidrag till integration. Detta blir också en väg in till församlingens verksamheter.

Kontakten med barn och ungdomars föräldrar är viktig och är ett led i att stödja föräldrarna i deras föräldraskap. Genom enskilda kontakter och föräldramöten kan arbetet utvecklas för denna målgrupp. Föräldragruppen tillhör också målgruppen "mitt i livet".

Barn och familj

Undervisningen för barn och unga är den dopundervisning som skall leda fram till konfirmationen. Den personliga kontakten med dopfamiljerna är viktig för uppföljning och långsiktiga relationer. Verksamheten behöver utvecklas genom att arbeta med delaktighet och på det sättet skapa naturliga mötesplatser där barn och familjer kan känna att deras behov tillgodoses. Genom att ha verksamhet i projektform, förlägga aktiviteter på olika platser i församlingen och i anslutning till exempelvis skolan kan man skapa förutsättningar för fler att delta i verksamheten. Musik och sång bland barn och familj skall vara en del av församlingens undervisning vilket utformas i samarbete med ledare för de olika barngrupperna och musikerna där instrumentalundervisning är en del.

Ungdom och konfirmand

Elever i årskurs åtta inbjuds till konfirmandgrupper, där ungdomarna kan fördjupa sig i frågor om tro, identitet och existentiella frågor. Konfirmandarbetet följer Svenska Kyrkans riktlinjer och det finns en lokal handlingsplan. Ungdomar som fyller 18 år och som inte konfirmerats skall få en inbjudan till konfirmandläsning.

För att ge unga ledare i ungdoms- och konfirmandverksamheten förutsättningar att växa och utvecklas i sitt ledarskap skall arbetet med unga ledare och utbildning uppmuntras. Det är viktigt att arbetet med mötesplatser där ungdomars intressen och livsfrågor kan komma till uttryck fortsätter att utvecklas. Då nästan hälften av alla barn och unga bor på landsbygden och det finns ett högstadium i kommunen är det naturligt att förlägga ungdomsverksamheten i Herrljunga. Församlingen vill utveckla arbetet med musik och sång bland ungdomar i samarbete med församlingens musiker.

Mitt i livet

Att befinna sig "mitt i livet" medför inte sällan frågeställningar och svårigheter att få ihop almanackan. Här finns en utmaning för församlingen att möta människor som är "mitt i livet" med sammanhang som ger möjlighet att stanna upp och reflektera över vad livets olika roller och erfarenheter gör med oss. Fördjupade samtal om existentiella frågor, tro och liv kan inspirera till att söka Gud mitt i livspusslet. Genom att erbjuda körprojekt eller andra verksamheter i projektform kan denna målgrupps behov mötas. Detta är ett verksamhetsområde som behöver utvecklas.

Äldre

Det är viktigt med mötesplatser där man kan finna gemenskap, dela tro och livsfrågor. Eftersom många i denna åldersgrupp har växt upp på platsen och ofta är de som slår vakt om traditioner är de mer beroende av en lokal anknytning än övriga åldersgrupper. Mötesplatser präglade av öppenhet, glädje och delaktighet kan stärka en sådan gemenskap.

Sången och musiken är av stor betydelse i församlingsarbetet också för äldregruppen. Församlingen vill stimulera till delaktighet och engagemang genom att erbjuda möjligheter till körverksamhet. För den finskspråkiga delen av församlingen skall det erbjudas samlingar och aktiviteter. Inom den här åldersgruppen finns ett ideellt engagemang som är av stor betydelse. Församlingen behöver ge stöd och uppmuntran till såväl enstaka uppdrag som längre åtaganden.

Diakoni

Diakoni är kyrkans kallelse att i handling ge uttryck för det den kristna tron står för. Genom delaktighet, respekt och i ömsesidig solidaritet kan församlingen möta och ge stöd till människor i utsatta livssituationer. Den diakonala uppgiften delas och utförs av alla i mötet med medmänniskans längtan och behov. I det diakonala perspektivet finns ständigt beredskap att möta nya utmaningar. Det handlar ofta om att vara medvandrar när livet är svårt. Diakoni hämtar sin kraft och motivation i gudstjänsten och har en självskriven plats i kyrkans förbön. Diakonins främsta uppgift är att förmedla Guds kärlek och nåd.

Diakonin skall vara ett komplement till samhällets sociala insatser och hitta samarbetsmöjligheter. Genom nätverk av olika samhällsarenor och individuellt engagemang kan sociala behov bättre mötas. Kristen tro uppmanar till att vara en motkraft till de strukturer och villkor som leder till ojämlikhet, fattigdom, ohälsa, marginalisering och där mänskliga rättigheter åsidosätts. Det kan gälla både individer och grupper. Den profetiska diakonin är ett sätt att uppmärksamma dessa frågor.

Som en del av det ekumeniska samarbetet i Herrljunga kan församlingarna tillsammans möta sociala frågor och behov av gemenskap. Vad det gäller behövande som söker diakonalt stöd i församlingen ska inte skillnad göras på person beroende på trosuppfattning eller kyrkotillhörighet. Dock är det församlingens gränser och därmed vistelse som är en avgränsning för att kunna få t.ex. ekonomiskt stöd från församlingen. Ekonomiskt stöd ska anses som något tillfälligt och i första hand vara till för att hjälpa en person att kunna ta eget ansvar.

Församlingen skall aktivt arbeta utifrån ett integrationsperspektiv och bygga relationer och broar mellan olika kulturer. Det diakonala arbetet kan bidra till att meningsfulla mötesplatser skapas, där gamla och nya svenskar får mötas. Med öppenhet, ett brett engagemang och många som är delaktiga skapas förutsättningar för gemenskap och integration. Särskilt skall församlingen stötta barnfamiljer som befinner sig i en integrationsprocess.

Stöd och själavård skall ges till människor i utsatta livssituationer och visa på möjlighet till fortsatt gemenskap och livsglädje. Församlingen vill sträva efter att vara en motkultur till det moderna samhället som är starkt individualistiskt och prestationsinriktat. Församlingen vill erbjuda sammanhang som innefattar hela människan och har ett diakonalt hälsofrämjande perspektiv. Människan är en del av skapelsen som kan erbjuda flera dimensioner för rekreation, andrum, kraftsamling m.m. Genom att erbjuda mötesplatser för finskspråkiga kan det erbjudas en gemenskap och möjlighet att samtala om livsfrågor på sitt modersmål. Musik och sång kan bidra till delaktighet och kan bryta ensamhet och isolering.

Barn och familj, ungdom och konfirmand

För att se och möta diakonala behov hos barn, ungdomar och familjer är det viktigt att samverka med kommunens familjecentral, socialtjänst, skola, föreningsliv och andra samfund. Där det finns möjlighet ska församlingsgemenskapen ses som en resurs som syftar till att inkludera barn från olika nationaliteter och kulturer men också barn i social utsatthet. För att kunna möta den ökade psykiska ohälsan bland unga med stödjande åtgärder behöver församlingen arbeta med kompetensutveckling och hitta nya former i verksamheten. Inom barn- och ungdomsverksamheten ska en av tjänsterna ha en diakonal profil. Samordning av diakonala behov kring barn och familj, ungdom och konfirmand sker i dialog med församlingens diakon. Då ett ökat behov av stöd för föräldrar framgår av omvärldsbeskrivningen skall församlingen erbjuda mötesplatser avsedda att stödja föräldraskap.

Mitt i livet

Människor "mitt i livet" drabbas många gånger hårt när vardagens krav blir för stora. Det kan handla om arbetsrelaterad stress, arbetslöshet, sjukdom, livskriser eller socioekonomisk utsatthet. Inom denna grupp återfinns bland annat ensamstående föräldrar som behöver stöd. Ökade ekonomiska klyftor och psykisk ohälsa är ett problem som märks i det diakonala arbetet. Här kan församlingen stötta ekonomiskt men också genom samtal och ökad kunskap, föreläsningar och socialt nätverksbyggande.

Äldre

Människor i denna åldersgrupp har ofta många aktiviteter och ett rikt socialt liv, medan några upplever att det sociala livet avtar när arbetslivet upphör. Därför vill församlingen möta behov av gemenskap och erbjuda mötesplatser som kan bryta tystnad, ensamhet och bidra till trygghet och glädje. Här är musiken och sången viktiga redskap. När förmågan att delta i gruppverksamhet inte längre är möjlig skall det erbjudas stöd och sammanhang via hembesök och telefonkontakt. Det behövs en beredskap för att vara ett stöd för de som bor på äldreboenden och vid livets slutskede. Män är en målgrupp som är svår att nå. Därför behöver nya former som möter gruppens behov utvecklas.

Mission

Jesu ord i missionsbefallningarna kallar församlingen att bära evangeliet vidare. Evangeliet är glädjebudet till mänskligheten om försoning, hopp och framtid. Att arbeta med mission är att synliggöra tro och Guds kärlek till mänskligheten. Missionsuppdraget bärs gemensamt av alla döpta. Genom att utöva diakoni, bedriva undervisning och fira gudstjänst är kyrkan till sin existens missionerande.

En förutsättning för mission är att synas i samhället och nå ut till församlingsborna med kyrkans närvaro och engagemang. En ny tid med nya behov och en ny roll för kyrkan kräver nya vägar. Kyrkans arbete behöver präglas av öppenhet för de människor som lever och verkar i det omgivande

samhället. Synligheten och närvaron på platser och i sammanhang där människor möts behöver utvecklas. Ett sådant exempel är sociala medier.

Herrljungabygdens församling är en del av det stora nätverk som Svenska kyrkan är både i Skara stift och på ett nationellt och globalt plan. Samverkan med andra kyrkor och hjälporganisationer är av stor betydelse. Genom att stödja det internationella arbetet genom ACT Svenska Kyrkan blir församlingen en del av ett internationellt missions, freds- och hjälparbete. Fred och frid är grundtankar i bibeln. Jesus kallar oss att bygga fredsriket underifrån, människor emellan. Fredstanken berör både på ett personligt och ett samhälleligt plan, och gäller både lokalt och globalt. Det internationella arbetet kan ge människor perspektiv på livet som skapar medvetenhet och engagemang kring mission och humanitära frågor. På så sätt vidgas den världsvida kristna gemenskapen.

Missionsuppdraget handlar också om att förstå sin plats i skapelsen och se möjligheter, förvalta och ta ansvar för den skapelse som anförtrotts oss. Med ett engagemang och delaktighet i miljöarbetet skall Herrljungabygdens församling aktivt arbeta med hållbar utveckling och sträva efter social förändring, genom jämlikhet och global rättvisa. Enskilda klimatfrågor hänger ihop med ett socialt förhållningssätt. Alla ska ha möjlighet att bära på ett hopp och förverkliga sig själv som människa, som en del i en rättvis global gemenskap. Miljöfrågorna bör ha en naturlig plats i allt församlingen gör. (<https://www.svenskakyrkan.se/agenda2030>)

Barn och familj, ungdom och konfirmand

Genom att använda kontaktytor som samverkan med samhälle och föreningsliv ger skapas möjligheter att möta barn och föräldrar i större utsträckning. Då samhället allt mer digitaliseras behöver digital kommunikation möta ungdomarnas verklighet. Digital undervisning, t.ex. konfirmandundervisning, kan vara en tillgång och ett komplement till fysiska träffar.

Kyrkan ska ge de unga en värdegrund att bygga på för att kunna bli goda medmänniskor som tar ansvar för varandra och skapelsen. Det internationella arbetet är betydelsefullt bland barn och unga för att de ska förstå vidden och vikten av fred, rättvisa och en hållbar miljö. Internationella kontakter som skapas genom projekt och insamlingsarbete till ACT Svenska kyrkan är ovärderliga bidrag.

Mitt i livet och äldre

Församlingen behöver utveckla verksamheten för att bättre kunna svara på de behov och frågor som människor "mitt i livet" har. Sång och musik har en samlande funktion som kan tilltala en bred grupp av människor. Musiken är ett redskap till att tolka livsfrågorna och inbjuder till en kristen gemenskap. Då samhället allt mer digitaliseras behöver den digitala kommunikationen möta människors verklighet. Via digitala medier kan t.ex. bibelstudier och samtalsgrupper vara ett komplement till fysiska träffar. Genom internationella gruppen stöttar Herrljungabygdens församling Svenska kyrkans arbete i världen.

Kyrkobyggnader som stöd för den grundläggande uppgiften

I församlingen finns det 21 kyrkor och ett kapell. Utöver det finns ett begravningskapell i anslutning till Herrljunga nya kyrkogård, Kyrkans hus i Herrljunga, Kyrkans hus i Annelund, Hudene församlingshem och en administrationsbyggnad Kyrkvalvet i Ljung. Församlingen har också en gård i Molla socken Kartäkran.

Kyrkorna, Fåglaviks kapell och Kyrkans hus i Annelund är i gott skick och används för gudstjänster och kyrkliga handlingar. Hovs kyrka är en högtidskyrka och används främst för kyrkliga handlingar.

Herrljunga kyrka har gudstjänster varje söndag och kyrklig helgdag (företrädesvis kl.11). På söndagar är det främst förmiddagstid. I Kyrkans hus i Annelund är det gudstjänst varannan söndag på söndagar på eftermiddagstid (företrädesvis kl.17). I övriga kyrkor är det gudstjänst eller musikandakter en gång per månad under perioden april - december. Under perioden jan - mars är det ett minskat antal gudstjänster för att spara på uppvärmningskostnader. Kyrkans hus i Herrljunga och Kyrkans hus i Annelund används för församlingsverksamhet för alla åldrar. Församlingshemmet i Hudene används inte så frekvent. I Kyrkans hus i Herrljunga och Annelund, församlingshemmet i Hudene kan man hyra lokaler. Kyrkvalvet som är administrationsbyggnad har också en lokal där kommunen hyr för det lokala biblioteket. Det pågår ett arbete i församlingen med att försöka minska driftskostnader och söka samordningsvinster för lokaler, administrationens placering är ett sådant exempel.

Domkapitlets regler

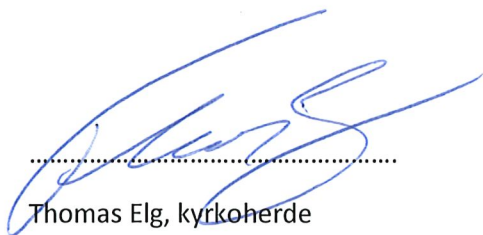
Herrljungabygdens församling följer Svenska Kyrkans riktlinjer för konfirmandundervisning. I församlingen firas det mässa vid minst en huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag med undantag för långfredagsgudstjänst och julotta. Det finns en organisttjänst.

Utvecklingsområden

Herrljungabygdens församling vill särskilt lyfta fram två områden att bearbeta och utveckla under de kommande fyra åren. Församlingens utvecklingsområden är gudstjänster samt barn och unga. Dessa frågor har varit centrala under de samtal som förts under Vägen Vidare och under biskopsvisitationen.

Församlingen vill arbeta med gudstjänstutveckling och nå en målgrupp som finns både i och utanför kyrkans ordinarie verksamhet. Gudstjänsten behöver kommunicera bättre med människor mitt i livet och inkludera framför allt barn och unga. Utvecklingsarbetet finns beskrivet under Gudstjänst.

I kristen tro intar barn en särställning och behöver därför särskilt uppmärksammas i församlingens verksamhet. FN:s barnkonvention slår fast att barn har rätt till fysisk, psykisk och andlig utveckling, samt rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barn. Det framgår av barnkonsekvensanalysen att barn och unga inte alltid känner sig inkluderade och sedda utifrån deras förutsättningar. Församlingens arbete behöver utvecklas tillsammans med barn och unga så att de känner delaktighet och kan vara en del av församlingen utifrån deras behov. Utvecklingsarbetet finns beskrivet i det pastorala programmet under rubrikerna barn och familj samt ungdom och konfirmand.

Thomas Elg, kyrkoherde

Ljung 2021-04-12

Karl-Gunnar Holmen,
kyrkofullmäktiges ordförande

Ljung 2021-04-12